

Kayıp Şiir İlanı

– HaticeEğilmez · 07 Mayıs 2011

Yıllar önce bir şiir dinledim adını ve şairini bilmediğim. Sonra hatırımda sadece bir dizesi kaldı bu şiirin:
Bana Bir Türkü Öğretsen.

Kim söylemişti bu dizeyi? Başka ne söylemişti şiirinde? En ufak bilgim yoktu. Düpedüz bir şiiri kaybetmiştim. Fakat hükümsüz değildi. Eğer hükümsüz olsaydı o tek dizeyi de unutturdum. Peşine düşmezdim yıllar yılı. Edebiyatla ve şiirle ilgilenen herkese sormazdım. "Bu dizeyi hiç duydunuz mu?" diye.

Gazeteye ilan verecek değildim ya. Ne yazdırmam gerekirdi o zaman gazete sütunlarına? "Bir şiir kaybettim hükümsüz değildir." Evet, güzel bir başlık olurdu bu. İçine düştüğüm ruh halini iyi anlatırdı. Fakat kayıp şiir ilanımı okuyan insanlar herhalde aklımdan şüphe ederlerdi. Nerede görülmüş ki böyle bir ilan? Nüfus cüzdanını, ehliyetini kaybetme, satılık ya da kiralık dükkân, elaman arama ilanlarının yanında kayıp bir şiir ilanı kadar tuhaf bir manzara olamaz.

Tam ümidimi kaybetmişken daha doğrusu kaybettiğim şiiri aramaktan vazgeçmişken bu tek dize aklıma gelip takıldı yine: Bana Bir Türkü Öğretsen. Bilgisayarın başındaydım o sırada. Nasıl olmuştu da aklıma gelmemişti önceden, kayıp şiiri internette aramak. Hemen arama motorlarından birine yazdım aklımdaki dizeyi. Yıllardır aradığım, bir türlü bulmayı başaramadığım şiir işte karşımdaydı. Arif Damar'ın Yol Yorgunu adlı şiiriymiş benim arayıp da bulamadığım şiir. Bu olayı hayra yordum. Eski bir dostu bulmak gibi güzel bir şeydi bu.

Yol Yorgunu

Bana bir türkü öğretsen

Ayın aydınlığında söylesem

Gecenin karanlığında söylesem

Yağmur yağınca söylesem

Toprak uyanınca söylesem

Bana bir türkü öğretsen

Bana bir türkü öğretsen

Beraber olunca söylesem

Ayrı kalınca söylesem

Seni unutunca söylesem

Bana bir türkü öğretsen

Geldiğim yerlere er geç dönebilsem

Sevebilsem her şeyi yeniden sensiz

Sensiz vazgeçebilsem

Gece demesem gündüz demesem

Kimseleri dinlemesem

Hem yürüsem hem söylesem

Hem söylesem hem yürüsem Arif Damar

Dünyaya madde penceresinden değil, mânâ penceresinden bakanlar için şiiri güzel kılan en önemli özelliklerden birisi de okuyanın ya da dinleyenin gönül tellerine dokunmasıdır. Dünyanın en güzel sesini çıkarabilen bir çalgının tellerine dokunmazsanız bir köşede sessiz, dilsiz kalır. Maharetli bir el, büyülmüş bir mızrap gereklidir onun bizimle söyleşebilmesi için. Kalplerimiz de böyledir işte. Eğer tellerine dokunan bir mızrap olmazsa sadece sol yanımızda çırpınır durur. Tik taklarıyla varlığımızın ispatı, hayatımızın müjdeli bir belirtisi olarak yoldaşlık eder bize. Ne zaman dokunursa bir mızrap kalbimize, o zaman duyarız hüznü ya da neşeli nağmelerini kalbimizin. Kâh dalgalı bir deniz gibi çalkalanır, kavga eder ömrümüzün sahillerine başını vurarak. Kâh uysal bir kedi gibi mırıltılar çıkarır hislerimizin ayaklarına sürtünerek. Şiirin gücü ve yeterliliği kalbimize bir mızrap etkisi yaparak titretmesidir onu. Şiir sayesinde anlarız kalbimizin güzel bir sesi olduğunu.

Yazan için meşakkatli bir yolculuktur şiir. Peki ya okuyan için de öyle mi? Bir şiiri özünde hissedenler için şiiri sevmek ve anlamaya çalışmak en az yazmak kadar zordur. Fakat eğer iki dize ezberleyeyim, üç şair adı bileyim, bu çorbadan ben de nasipleneyim niyetiyle yola çıkarsanız bu kadar zor değildir işiniz.

Kazancınızın da pek fazla olmayacağı malumunuz olsun yalnız.

Şiir insanoğlunun en güçlü haykırışıdır. Fani yanımıza şiir yoluyla karşı çıkarız. Bir dize anlatamadığımız birçok derdimizi anlatmamıza, haykıramadığımız birçok sırrımızı haykırmamıza yardımcı olur. Gerçek hayatta kavuşamadığımız yârimize kavuşabiliriz şiirin rengârenk dünyasında. Özlemlerimizi, korkularımızı, endişelerimizi, sevinçlerimizi işleriz dizelerden kurulmuş bir gergefin üstüne. Sonra da her his bir nakış, her fikir bir desen olup mücerretlikten kurtulur. Ellerimizle dokunabileceğimiz, gözlerimizle görebileceğimiz kadar zahir bir hal alır.

"Sen mutluluğun resmini çizebilir misin Abidin?" diye sormuştu Nazım Hikmet, ressam dostu Abidin Dino'ya. Mutluluk da tıpkı hüznün gibi soyut bir kavram... Fakat kalplere hapsolmuş değil her ikisi de. Mutluluk bir insanın sesinde, yürüyüşünde, gözlerinin ta içinde görülebilir. Hüznün de aynı. Bazen karşımızdaki kişinin konuşmasına, içindeki kederi anlatmasına gerek kalmadan fark ederiz ne kadar çok derdi olduğunu. Şiirin büyülmüş iklimini bilenler her dizinin, hatta her sözün altında yatan manayı kavrarlar. Onlar için şairin içinde bulunduğu ruh halini görmek zor bir iş değildir.

Şiirin içinde hayata ve insana ait her türlü maddi veya manevi özellik mevcuttur. Şair bazen aramaktan memnundur bir şeyleri, bazen delice bulmak ister. Bazen hasretiyle yetinir sevdiğinin, bazen kavuşmak hayaliyle kavrulur. Çok meşhur bir teşbihte olduğu gibi bazen de pervane misali vuslatın halesiyle yok olur. Bir dizede gurbete düşer şair, bir başkasında sılaya varır; bir sözülle nefret eder, diğeriyle sevdalanır. Korkar, cesaret kazanır, üşür, yanar, yanılır, doğruyu bulur, yolunu şaşırır...

Şiir, öyle belalı bir iştir ki şair sayısız gecesini bir dizinin mahremiyetinde geçirir. Herkes uykunun kucağında dinlenirken o uykusuz kalır. Onun için kârlı bir alışveriştir bu. Uyku verip şiir alır. Ağacın yeşilini, denizin mavisini, ırmağın hasretini, ateşin lâl olmuş çehresini herkesten daha farklı gözlerle görebilmek, herkesten daha etkili bir lisanla anlatabilmek için başka çaresi de yoktur zaten. Yanmadan "Yandım!" diyebilecek kadar yalancı değildir çünkü o.

Şiir yazmak insan neslinin bu dünyada gerçekleştirdiği en asil eylemlerden birisidir kuşkusuz. Şiir

sonsuzluğa atılmış bir adımdır. Sayısız insan gelip geçti bu dünyadan, döneminde ünlü olup daha sonra unutulmuş. Oysa birçok şair vardır iddiasız, kavgasız, hiçbir hırsla kapılmadan yaşayıp unutulmazlar kervanına katılan. Âşık Veysel'i örnek verelim. Atatürk'ü görmek için gittiği tören alanına dilenci sanıldığı için alınmayan Âşık Veysel'i... Bu fakir Anadolu köylüsü şiirleri ve zengin ruhu sayesinde Türk dili var olduğu müddetçe yaşayacak gönüllerimizde. Peki ya o gün Atatürk'ün yanında duran kürklü giysiler içindeki bakanların adı neydi? Bilen var mı?

Zaman zaman aciz kalsa da şiir bazı hislerimizi dile getirmekte. Çoğu kez şairler için vazgeçilmez bir tesellidir. Onlar şiir aracılığıyla ortaya çıkarırlar içlerindeki bitmek tükenmek bilmeyen kaynağı... Şiir aracılığıyla seslendirirler sevdalarını, kavgalarını, ümitlerini, endişelerini. Renksiz ve gölgesiz olma ihtimali çok yüksek olan bu dünya şiir sayesinde canlanır ve renklenir bizler için.

Şairin gözünün ışığıdır şiir. Ciğerinin sızısı. Ve asla silmek istemediği alın yazısı. Öyleyse Kayıp şiir ilanlarına yer ayırmalıyız gazetelerin en göz alıcı sütunlarında.